

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 18. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: mandag den 19. februar 2018
Tidspunkt: kl. 9.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jan E. Jørgensen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Claus Larsen-Jensen (S), Søren Søndergaard (EL), Finn Sørensen (EL), Christian Poll (ALT) og Holger K. Nielsen (SF)

Desuden deltog: finansminister Kristian Jensen og udenrigsminister Anders Samuel-
sen.

Kenneth Kristensen Berth fungerede som formand under hele mødet.

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 3597 (økonomi og finans) den 20. februar 2018** EUU alm. del (17) – bilag 396 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren sagde, at han ville forelægge sagen om Rådets henstilling om decharge til Kommissionen for budgetimplementeringen i 2016 til forhandlingsoplæg. De øvrige sager var til udvalgets orientering, og ministeren henviste til samlenotatet.

1. Anbefalinger vedrørende bæredygtig finansiering

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3597 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren: Punktet handler om, hvordan det finansielle system kan understøtte grøn omstilling og bæredygtig udvikling. Vi har i Danmark og EU sat os ambitiøse klima- og miljømål. Det understøttes med offentlige midler. Samtidig er opgaven så stor, at finansiering fra den private sektor skal mobiliseres, hvis vi skal nå vores mål. Her er gode rammer for bæredygtig finansiering centralt. Også den danske finansielle sektor har fokus på spørgsmålet.

Den aktuelle rapport anbefaler bl.a. at udarbejde et klassifikationssystem, der kan udpege de investeringer, som bidrager mest til f.eks. klimaindsats. Det skal danne basis for egentlige standarder for bæredygtige finansielle produkter såsom såkaldte grønne obligationer, hvor f.eks. en vis andel af provenuet går til at finansiere grønne investeringer. Investorer kan så medfinansiere miljøvenlige projekter ved at investere i grønne obligationer. Det foreslås også, at virksomheder skal redegøre for deres muligheder og risici relateret til klimaforandringer. Sådanne forslag skal gøre markedet mere gennemskeligt og gøre det nemmere at investere grønt.

Det vurderes i rapporten, at mange investorer ønsker grønne investeringer. Derfor foreslår man krav om, at investeringsforvaltere fortsat skal varetage kundernes økonomiske interesser, men samtidig afspejle kundernes ønsker om bæredygtige investeringer. Desuden

foreslås de finansielle tilsynsmyndigheder at have mere fokus på hensyntagen til klimarisici. Det kan både sikre mere langsigtet risikotækning til fordel for den finansielle stabilitet og øge attraktiviteten af bæredygtige aktiver. Man foreslår også et agentur, der hjælper med privat finansiering til grønne offentlige projekter.

Kommissionen ventes til marts at præsentere en handlingsplan i lyset af rapporten. Regeringen støtter fuldt ud, at man kan og skal sikre de bedste rammer for private investeringer i grøn omstilling og bæredygtighed. Rapportens anbefalinger er generelt gode bidrag hertil.

Jeg er også glad for, at rapporten ikke lægger op til at gå på kompromis med den finansielle stabilitet, der skal gå hånd i hånd med den grønne omstilling.

De øvrige lande ventes generelt også at tage positivt imod rapporten. Herefter ser vi frem til Kommissionens udspil, så vi kan komme videre med denne vigtige dagsorden.

Christian Poll spurgte, hvilke opgaver det agentur, som ministeren havde nævnt, skulle varetage. Kunne man forvente, at et støtteprogram som f.eks. MUDP og EUDP skulle varetages der?

Finansministeren uddybede, at der ikke var stillet et forslag om et nyt agentur, men at det var nævnt i en rapport. Han havde svært ved at forestille sig, at danske projekter skulle flyttes over i et europæisk regi. Man havde valgt at prioritere miljø- og energiudviklingsprojekter i det danske budget, og de ville fortsætte i dansk regi, uanset hvad der måtte komme af forslag.

FO 2. Rådets henstilling om decharge til Kommissionens budgetimplementering i 2016

– *Generel indstilling*

Rådsmøde 3597 – bilag 1 (samlenotat side 9)

KOM (2015) 0300 – bilag 2 (Revisionsrettens årsberetning for 2016)

EUU alm. del (17) – bilag 164 (udvalgsmødereferat side 179, senest behandlet i EUU 3/11-17)

Finansministeren: På Økofin ventes Rådet at vedtage sin henstilling til Europa-Parlamentet om at give decharge til Kommissionen, dvs. at godkende Kommissionens budgetgennemførelse for 2016.

Det er Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen, hvilket forventes at ske i april 2018. Rådets henstilling indgår som en del af Parlamentets beslutningsgrundlag.

Udkastet til Rådets henstilling er udarbejdet med udgangspunkt i Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2016. I henstillingen anbefaler Rådet, at der gives decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet i 2016. Derudover indeholder henstillingen en lang række generelle og specifikke bemærkninger.

Kommissionen skal efterfølgende træffe foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets dechargehenstilling.

I revisionserklæringen giver Revisionsretten for 10. år i træk en positiv erklæring om regnskabernes rigtighed.

Der gives ligeledes en positiv erklæring om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed for indtægterne og betalingerne på udgiftsområdet "administration". Desuden gives der en positiv erklæring for den del af udgiftsområdet "naturressourcer", der vedrører markedsstøtte og direkte støtte.

Revisionsretten afgiver dog en negativ erklæring om de underliggende betalinger på i alt 4 udgiftsområder, idet der på disse områder skønnes at være fejl i over 2 pct. af betalingerne. 2 pct. anses som grænsen for, hvornår udgifterne på et område er væsentligt fejlbehæftede.

Samlet vurderer Revisionsretten, at den estimerede fejlrate er faldet fra 3,8 pct. i 2015 til 3,1 pct. i 2016.

Revisionsretten har for første gang siden 1994 afgivet en erklæring med forbehold frem for en afkræftende erklæring om den formelle rigtighed af de transaktioner, der ligger til grund for 2016-regnskabet. Det skal ses i lyset af, at cirka halvdelen af 2016-udgifterne er uden væsentlig fejlforekomst.

FO Regeringen finder det tilfredsstillende, at Retten for 10. år i træk har udtalt sig positivt om Kommissionens regnskabsaflæggelse.

Det er også tilfredsstillende, at Revisionsretten for første gang siden 1994 har afgivet en erklæring med forbehold frem for en afkræftende erklæring.

Det er tilsvarende tilfredsstillende, at der for EU's indtægter og for udgiftsområdet "administration", samt for den del af udgiftsområdet "naturressourcer", der vedrører markedsstøtte og direkte støtte, gives en positiv erklæring for de underliggende transaktioner og betalinger.

Regeringen finder det derimod utilfredsstillende, at Revisionsretten har givet en negativ erklæring på de resterende fire udgiftsområder, og at den samlede estimerede fejlrate stadig ligger over væsentlighedstærsklen på 2 pct.

Selv om det naturligvis er positivt, at der i 2016 er sket en forbedring af fejlraten sammenlignet med de seneste år, er den stadig for høj. Det forhold, at Revisionsretten for første gang siden 1994 har afgivet en erklæring med forbehold frem for en afkræftende erklæring, ændrer ikke på, at regeringen finder, at fejlraten kan og skal reduceres yderligere.

Derfor har regeringens mål for forhandlingerne også været at fastholde fokus på det fortsatte behov for forbedringer og på tiltag, der fremadrettet kan nedbringe fejlraten.

Det er regeringens opfattelse, at det i vid udstrækning er lykkedes at få afspejlet danske prioriteter i Rådets henstilling.

Det drejer sig konkret om:

- En utvetydig tilkendegivelse af, at revisionsresultatet trods fremskridt kalder på yderligere forbedringer
- Et fokus på, at både Kommissionen og medlemsstaterne har et ansvar for at nedbringe fejlraten
- Et fokus på regelforenkling som et afgørende redskab til at opnå en lavere fejlrate.
- En opfordring til uddybende analyser af de områder, hvor fejlraten vedbliver at være særlig høj.

Det er regeringens opfattelse, at henstillingen udgør en balanceret vurdering af revisionsresultatet for 2016, og at den peger på de rigtige tiltag for at få nedbragt fejlraten yderligere.

Det er på denne baggrund regeringens indstilling, at vi fra dansk side tilslutter os Rådets henstilling til Parlamentet om, at der gives decharge til Kommissionen for budgetgennemførelsen i 2016.

Søren Søndergaard spurgte, hvor stort et beløb der var forbundet med fejlbehæftelse. Han var også interesseret i at vide, hvorfor Revisionsretten havde afgivet en erklæring med

forbehold og ikke var kommet med en afkræftende erklæring. Og hvad betød det – gerne udtrykt i procent – at man ikke medtog krydsoverensstemmelsesfejl?

Christian Poll bad ministeren komme med et bud på, hvilke emner inden for udgiftsområdet "naturressourcer" der var forbundet med en høj fejlrate. Ministeren sagde, at regelforenkling var et brugbart værktøj, men hvordan kunne det løse noget?

Finansministeren sagde til Søren Søndergaard, at det svarede til 0,2 pct. at udelade krydsoverensstemmelsesfejl. Han kendte ikke beløbets størrelse, men det kunne han efterfølgende finde et svar på. En erklæring med forbehold er niveauet højere end en afkræftende erklæring. Man anså altså ikke budgettet for at være så fejlbehæftet som tidligere, og Revisionsretten havde lagt vægt på, at knap halvdelen af de samlede betalinger ikke var væsentligt fejlbehæftede, og at den høje fejlrate kunne afgrænses til specifikke områder. Der var altså ikke tale om en negativ erklæring, men heller ikke en positiv.

Ministeren ville først blive jublende glad, når Revisionsretten afgiver en positiv erklæring. Et år tidligere havde ministeren glædet sig over, at fejlraten var faldet fra 4,4 pct. til 3,8 pct., og at udviklingen gik i den rigtige retning. Nu kunne han så glæde sig over, at den var faldet yderligere til 3,1 pct., om end niveauet endnu ikke var lavt nok. En række af de tiltag, som man havde peget på fra dansk side som vigtige skridt for at få fejlraten ned, var blevet hørt.

Om regelforenkling sagde ministeren til Christian Poll, at det, der blev vurderet som værende fejl, ikke nødvendigvis skyldtes svig eller omgåelse, men at landene ikke levede op til de formelle kriterier. Ved at lave enklere regler kunne man reducere antallet af fejl til dem, hvor der reelt er tale om svig. Regeringen mente altså, at man skulle arbejde mere med regelforenkling, så man undgår de fejlregistreringer, der er forbundet med formalia.

Til Christian Poll sagde ministeren også, at det hurtige bud på, hvad den høje fejlrate inden for området "naturressourcer" skyldtes, var, at det havde med dele ud over positiv markedsstøtte og direkte støtte at gøre. Men han kendte endnu ikke til detaljerne.

Søren Søndergaard spurgte, om det var korrekt forstået, at hvis man ønskede tal, der kunne sammenlignes med tidligere år, ville det reelle tal ikke være 3,1 pct., men 3,3 pct., når nu krydsoverensstemmelsen var taget ud.

Finansministeren spurgte, om Søren Søndergaard bad ham bekræfte, at $3,1 + 0,2$ giver 3,3 pct. Det var han enig i.

Søren Søndergaard ville så gerne vide, hvad fejlraten var i 2009, så han kunne få et billede af det bredere perspektiv.

Finansministeren mente, at Søren Søndergaard nok havde læst i samlenotatet fra den 6. februar, at tallet fra 2009 var på 3,3 pct. Gik man tilbage til 2006, var fejlraten 7,3 pct. Han var enig i, at raten havde været stigende i en periode, men fra 2012 og fremefter havde man arbejdet ihærdigt på at nedbringe den. Det var sket, så man nu var på 3,1 pct. og altså

på 3,3 pct., hvis man korrigerede for krydsoverensstemmelsen. Det svarede til niveauet for 2009. Ministeren var tilfreds med udviklingen, navnlig fordi han oplevede en bevægelse henimod en implementering af initiativer, der har fokus på de redskaber, der skal til: regelforenkling, analyse af områder, hvor fejlraten er høj, og et fokus på, at det både er Kommissionen og medlemsstaterne, der har ansvaret. Men som sagt var han ikke jublende glad.

Søren Søndergaard konkluderede, at man efter 7 års benhårdt arbejde med at få fejlraten ned var endt med et fald på 0,0 pct. Det var på ingen måde imponerende. I samlenotatet stod der: "Regeringen mener, at det påhviler både Kommissionen og medlemslandene et ansvar for at sikre en tilfredsstillende gennemførelse af budgettet". Det kunne Søren Søndergaard ikke være uenig i. Der stod desuden: "Regeringen lægger derfor vægt på, at alle tilgængelige instrumenter benyttes i arbejdet henimod en mere retvisende gennemførelse af EU's budget." I udvalgets vanlige terminologi betød "lægger vægt på", at man bare vil nævne det fra dansk side. Hvorfor valgte man ikke at lægge afgørende vægt på, at alle instrumenter tages i brug for at få fejlraten ned?

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om ministeren kendte til andre regnskabsmæssige justeringer i tidens løb, der kunne have påvirket fejlraten. Han meddelte, at Dansk Folkeparti ikke bakkede op om regeringens forhandlingsoplæg, idet fejlraten stadig var for høj.

Finansministeren kunne konstatere, at fejlraten var faldet med 4,2 pct. i løbet af 10 år. Hvis man sammenlignede med det niveau, der var vurderingen for 2016, var man på et historisk lavt niveau i forhold til den periode, der var gået. Man skulle tilbage til 1994 for at finde en tilsvarende erklæring med forbehold fra Revisionsrettens side. Søren Søndergaard mente muligvis, at den eneste vej frem er at fortsætte med at lægge armene over kors og være sur, indtil der overhovedet ingen fejl er. Skiftende regeringer havde diskuteret, om de skulle undlade at give decharge, men de havde valgt at gå konstruktivt ind i arbejdet for at påvirke den måde, som EU og medlemslandene arbejder på for at nedbringe fejlraten. Ministerens opfattelse var, at det havde været nyttigt at tage den konstruktive vej baseret på samarbejde, så der bliver lyttet til danske holdninger til, hvordan man kan sikre regeloverholdelse. Den konstruktive tilgang ønskede regeringen at holde fast i ved også at fremme danske interesser i Ministerrådet og igennem den faste repræsentation i Bruxelles. Det forholdt sig ikke sådan, at hvis alle danske ønsker ikke var imødekommet, ville regeringen stemme nej til at decharge. Det er vel forskellen på at "lægge vægt på" og "lægge afgørende vægt på". "Afgørende vægt på" betyder, at alle ønsker fuldt ud skal opfyldes, mens "lægge vægt på" er lig muligheden for at vurdere, hvorvidt ønsker om at få indflydelse er efterlevet i så høj grad, at det vejer tungere samlet set. Sidstnævnte svarede til regeringens holdning.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at den måde, man laver regnskab på, ikke var forblevet fuldstændig uændret igennem årene, men der har ikke været ændringer af nævneværdig betydning for fejlraten ud over, at krydsoverensstemmelsen var taget ud.

Søren Søndergaard gik ud fra, at ministeren og han delte en målsætning om at bringe fejlraten ned under 2 pct., og skulle man danne sig et øjebliksbillede, var det vel rimeligt at sammenligne med sidst, hvor fejlraten var lav. Fejlraten havde været nede på 3,3 pct., hvorefter den igen var blevet højere, og nu efter 7 års arbejde var den kommet ned på 3,3 pct., hvor den lå 7 år tidligere. Hvordan kunne det være, at Revisionsretten denne gang landede på en anderledes erklæring end den, den gav, da fejlraten var nøjagtig den samme 7 år tidligere, hvor Revisionsretten ikke gav en positiv melding? Det var underligt, at i alle de år, hvor fejlraten var stigende, var man bevidstløst fortsat med at godkende regnskaberne. Man kunne måske sige, at der var fornuft i det, hvis man så satte trumf på nogle forbedringer, men hvorfor så ikke lægge afgørende vægt på, at alle instrumenter tages i brug? Det måtte betyde, at der var lande, der ikke gjorde det til en betingelse. Hvilke lande mente fortsat, at det er acceptabelt med fejl og svig, når de ikke ville lægge afgørende vægt på, at man skal tage alle instrumenter i brug?

Den fungerende formand spurgte, hvad der var udslagsgivende for Revisionsrettens historiske forbeholdserklæring i 1994. Hvis fejlraten i 1994 var på samme niveau som nu, var det ikke særlig positivt, men der kunne også have været andre forhold, der gjorde sig gældende. Hvis ministeren ikke kendte svaret på hans spørgsmål, modtog han gerne at skriftligt svar.

Finansministeren mente, at det måtte være Søren Søndergaards egen påstand, at nogle lande var imod den holdning, som regeringen havde, fordi de ikke ønskede fejlraten ned. Man kunne jo være uenige om, hvorvidt f.eks. regelforenkling var den rigtige vej frem. Andre lande med en anden forvaltningstradition kunne mene, at formelle regler er en vej til regelefterlevelse, og at regelforenkling derfor ikke var løsningen. Hvis det var stridsemnet, skulle det så have afgørende vægt for, om man stemte ja eller nej til godkendelse af regnskabet? Sagen var, at man igennem en årrække havde arbejdet på at få danske prioriteter med i den måde, som Revisionsretten arbejder på: regelforenkling, screening, så man styrer efter en risikomodel og efter, hvor der er størst risiko og bruger sine kræfter der. Det var ikke alle lande, der anså det for at være en løsning. Nogle havde hellere set, at der var en mere ensartet kontrol på alle områder. Man kan være uenige uden at konkludere, at det skyldes, at nogle lande ønsker at skjule noget, så ministeren forstod ikke Søren Søndergaards mistro. Man kunne påstå, at regeringen var ligeglad, når den stemte for decharge, hvad enten fejlraten gik op eller ned, men man kunne også vende det om: Betød det noget som helst, hvad udviklingen var, når Enhedslisten stemte imod, hvad enten fejlraten faldt eller steg. På den måde var der ingen forskel i den måde, som Enhedslisten tilgik spørgsmålet på. Regeringen var enig i, at fejlraten skulle længere ned, men retningen og tendensen var god. Det burde man bakke op om i stedet for at nedgøre, at nogle lande forsøgte at skabe en stemning, der målretter indsatsen derhen, hvor fejlene er.

Ministeren gentog, hvad han havde sagt tidligere om, at Revisionsretten begrundede sin erklæring med, at betalingerne i 2016 ikke anses for at være gennemgående fejlbehæftede. Retten havde lagt vægt på, at knap halvdelen af de samlede betalinger ikke var væsentligt fejlbehæftede, og at de høje fejlratere kunne afgrænses til specifikke områder.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at det forholdt sig sådan, at første gang, siden Revisionsretten i 1994 begyndte at afgive en revisionserklæring, var der nu afgivet en med forbehold.

Søren Søndergaard tog ministerens ord til sig og tilføjede, at det så var mere korrekt at sige, at uenigheden i Rådet gjorde, at man ikke kunne komme videre med de skridt, som regeringen anså for at være nødvendige for at nå målet om en fejlrate på 2 pct. eller derunder. Det førte ham til samme konklusion: Hvorfor ikke lægge afgørende vægt på, at alle instrumenter tages i brug?

Søren Søndergaard kunne garantere, at hvis der skulle opstå en situation – og tilmed en, der varede ved i 24 år – hvor revisorerne af Enhedslistens regnskab ikke kunne give en blank revisorpåtegning, ville han stemme imod regnskabet hver eneste gang. Revisionsretten mente ikke, at regnskabet var i orden, og så måtte konsekvensen være, at landene og Europa-Parlamentet ikke skulle godkende det. Regeringen valgte dog at gøre det – både når fejlraten faldt og steg. Han kunne love, at når man kommer under de 2 pct., og Revisionsretten giver en blank revisorpåtegning, ville han stemme for regnskabet.

Finansministeren var nærmest jublende glad over Enhedslistens opbakning, for Søren Søndergaard bakkede faktisk så meget op om det, som regeringen havde foreslået, at hvis ikke det, som regeringen ønskede, skete fuldt ud, mente Søren Søndergaard, at Danmark skulle stemme imod at give decharge. Søren Søndergaard bakkede faktisk mere op om regeringens fire principper for, hvordan man kunne komme videre, end regeringen selv. Det var dog ikke korrekt, at man ikke kom nogen vegne med de tiltag, man bad om at få på bordet. Fra dansk side havde man bare appetit på så meget, at det var usikkert, om alt kunne blive opfyldt. Det fik alligevel ikke regeringen til at konkludere, at den ville stemme nej, hvis man ikke fik alle de elementer, man bad om, igennem. Ministeren var enig i, at det var en mærkelig situation med en revisionspåtegning, der ikke var blank. Det skulle man ikke tage let på, men samtidig heller ikke negligere de fremskridt, der var gjort de senere år for at skabe en situation, hvor Revisionsretten var nået frem til at ændre fra en negativ erklæring til en erklæring med forbehold. Det støttede man fra dansk side, og derfor gav man decharge.

Søren Søndergaard glædede sig over at have gjort ministeren glad – næsten ligesom finansminister Thor Pedersen, da han i 2007 annoncerede i udvalget, at fejlraten nu var nede på 3,3 pct. Regeringen havde så siden kæmpet i 7 år for at lande på et fald på 0,0 pct. Det gjorde ham ikke helt så glad, som det gjorde ministeren.

Finansministeren sagde, at fejlraten på 3,3 pct. i 2009 blev opgjort af Revisionsretten i 2011. Dengang var Thor Pedersen formand for Folketinget, så han var nok ikke i udvalget som finansminister.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det. Alternativet og Liberal Alliance havde forud for mødet meddelt, at de støttede forhandlingsoplægget.

3. Retningslinjer for EU-budgettet i 2019

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3597 – bilag 1 (samlenotat side 24)

Finansministeren: Det er fast procedure, at Økofin drøfter de overordnede retningslinjer for næste års EU-budget, inden Kommissionen fremlægger sit budgetforslag forventeligt i maj. Rådet ventes at påpege, at 2019-budgettet skal imødekomme prioriteter vedrørende vækst og beskæftigelse samt adressere humanitære såvel som sikkerhedsmæssige udfordringer, herunder også migrationsindsatsen.

Det er også forventningen, at retningslinjerne vil understrege behovet for, at Kommissionen præsenterer så præcise og retvisende skøn for budgettet som muligt. Dette er et vigtigt bidrag til at sikre, at medlemslandene kan forudsige deres bidrag til EU. Vi er fra dansk side enig i disse elementer og forventer derfor at tilslutte os retningslinjerne. Jeg forventer i øvrigt, at der vil være opbakning fra alle medlemslande til retningslinjerne.

4. Eventuelt

Finansministeren: Til sidst vil jeg orientere om, at eurolandene muligvis vil opnå enighed i dag om ny næstformand for ECB. Økofin vil i givet fald formelt skulle fastlægge en indstilling herom til Det Europæiske Råd. Den nuværende viceformand og medlem af direktionen, portugisiske Vítor Constâncio, træder tilbage, når hans mandatperiode udløber den 31. maj 2018. Der er aktuelt to officielle kandidater til viceformandsposten: den spanske økonomiminister, Luis de Guindos, og den irske centralbankchef, Philip Lane.

Direktionsmedlemmer i ECB udnævnes for en 8-årige periode af eurolandenes stats- og regeringschefer på baggrund af en indstilling fra Økofin og efter høring af Europa-Parlamentet samt ECB's Styrelsesråd. Danmark har som følge af euroforbeholdet ikke indflydelse på udnævnelserne af ECB's direktionsmedlemmer, der som medlemmer af ECB's Styrelsesråd er med til at fastsætte pengepolitikken i euroområdet. Vi tager eurolandenes beslutning til efterretning.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

- L Punkt 2. Rådsmøde nr. 3600 (almindelige anliggender – art. 50) den 27. februar 2018**
EUU alm. del (17) – bilag 396 (kommenteret dagsorden)

- L 1. Opfølgning på forhandlingerne efter Storbritanniens notifikation under TEU artikel 50**

– *Politisk drøftelse/status*

Rådsmøde 3600 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (17) – bilag 393 (notat om de supplerende forhandlingsdirektiver)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

- L 2. Forberedelse af mødet i Det Europæiske Råd art. 50 den 22.-23. marts 2018**

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3600 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

3. Eventuelt

4. Siden sidst

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3599 (almindelige anliggender) den 27. februar 2018

EUU alm. del (17) – bilag 396 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge rådsmødet for almindelige anliggender den 27. februar. De punkter, han ikke tog op, var medlemmerne velkomne til at stille spørgsmål til. Han ville lægge ud med to sager, der ikke var på dagsordenen for rådsmødet, men som var til forhandlingsoplæg.

1. Præsentation af det bulgarske formandskabsprogram

– *Præsentation*

Rådsmøde 3599 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

2. Forberedelse af mødet i Det Europæiske Råd den 22.-23. marts 2018

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3599 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udenrigsministeren: På rådsmødet ventes en præsentation af den kommenterede dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 22.-23. marts. Der er stadig en måneds tid til mødet, og vi modtager først udkastet til den kommenterede dagsorden senere i dag.

Jeg forventer, at Rådet vil tage den kommenterede dagsorden til efterretning. Den egentlige substansdrøftelse af emnerne for mødet i Det Europæiske Råd vil først finde sted på rådsmødet for almindelige anliggender den 20. marts. Vi vil derfor også få mulighed for at drøfte forventningerne til topmødet, når jeg forelægger rådsmødet for almindelige anliggender i marts. Herudover vil statsministeren som vanligt forelægge selve topmødet.

Det er begrænset, hvad jeg kan sige på nuværende tidspunkt. Men formanden for Det Europæiske Råd, Donald Tusk, har tidligere lagt op til, at emnerne for mødet i Det Europæiske Råd bliver det indre marked, handelspolitik samt klima og energi. Der vil også være et møde i formatet "Ledernes Dagsorden", hvor der lige nu er lagt op til drøftelser om digitale spørgsmål som e-handel og digital beskatning samt innovation og forskning. Dette kan dog ændre sig frem mod mødet. Der vil desuden være et møde blandt stats- og regeringscheferne fra eurozonen.

Det kan selvsagt ikke udelukkes, at der frem mod topmødet kan komme andre emner til, herunder migration og eksterne relationer.

Mødet i Det Europæiske Råd i marts har normalt fokus på økonomiske emner i bred forstand. Det er derfor også forventningen, at stats- og regeringscheferne vil gøre status over gennemførelsen af indre markedsstrategierne. Strategierne har til formål at videreudvikle

det indre marked på flere områder som eksempelvis energiunionen, det digitale indre marked og andre dagsordner, som vi fra dansk side lægger stor vægt på. Stats- og regeringscheferne har tidligere sat som mål, at man skal have færdigforhandlet og implementeret Kommissionens forslag om uddybningen af det indre marked her i 2018, og det støtter vi op om.

Derudover forventer jeg en generel drøftelse af EU's handelspolitik. Det er vigtigt, at Danmark er ambitiøs og kæmper for øget frihandel og flere frihandelsaftaler. Under drøftelsen vil emner som defensive handelsinstrumenter, screening af udenlandske investeringer og arkitekturen af EU's handels- og investeringsaftaler kunne blive bragt op.

Til slut kan det ikke udelukkes, at stats- og regeringscheferne vil følge op på deres uformelle drøftelser i Bruxelles den 23. februar om bl.a. de kommende flerårige finansielle rammer og en række institutionelle emner.

Søren Søndergaard henviste til ministerens udsagn om, at der muligvis ville komme flere emner på dagsordenen. Ville regeringen arbejde for, at konsekvenserne af Tyrkiets invasion af Afrin i Syrien kom på? Den truede med at sætte endnu en bølge af flygtninge i bevægelse. Tyrkiet opførte sig udemokratisk, og i den forgangne uge var han selv en blandt flere, der blev forhindret adgang til en retssag i Tyrkiet. Mest bemærkelsesværdigt var det, at også EU's ambassadører blev holdt væk fra retssagen på trods af løftet om at få adgang. Det var ret utroligt, især hvis man tog i betragtning, at tyrkiske diplomater konstant havde været til stede under Roj-TV-sagen.

Udenrigsministeren sagde, at det var Det Europæiske Råds formand, der lavede dagsordenen, men at man fra dansk side havde taget spørgsmålet op ved flere lejligheder. Senest havde ministeren påpeget den kritiske situation over for den tyrkiske udenrigsminister – og i den grad, at den tyrkiske minister endte med at spørge, om den danske udenrigsminister aldrig forpassede en mulighed for at kritisere ham. Udenrigsministeren havde gjort det klart, at bekymringen var stor – og andre EU-lande havde gjort det samme. Tyrkiet skulle forholde sig til nogle sikkerhedsmæssige hensyn, men det var vigtigt ikke at destabilisere et område, der faktisk havde været stabilt i en lang periode.

3. Retsstatsprincipper i Polen

– *Præsentation*

Rådsmøde 3599 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udenrigsministeren: Kommissionen vil på rådsmødet orientere Rådet om beslutningen om at aktivere artikel 7, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union, over for Polen. Beslutningen blev truffet af Kommissionen den 20. december sidste år. Den polske regering har 3 måneder til at svare på Kommissionens anbefalinger.

Beslutningen skete på baggrund af en dialog mellem Kommissionen og Polen under den såkaldte retsstatsmekanisme. Dialogen har pågået siden januar 2016, men desværre har den polske regering på intet tidspunkt anerkendt Kommissionens anbefalinger. Fra dansk side har vi fra starten bakket op om Kommissionens håndtering af sagen. Det er ikke min forventning, at der vil være en egentlig drøftelse på dette rådsmøde, men blot en orientering fra Kommissionen.

Fra dansk side er vi på linje med Kommissionen bekymrede over retsstatsudviklingen i Polen. Jeg synes, at det er trist, at vi nu er kommet til et punkt, hvor Kommissionen har været nødsaget til at aktivere artikel 7. Men det drejer sig om grundlæggende demokratiske principper, vi alle har tilsluttet os.

Regeringen mener ikke, at EU skal blande sig i alt, men hvis udviklingen på helt grundlæggende områder går i den forkerte retning i et land og i øvrigt er i modstrid med de værdier og principper, som fremgår af traktaterne, er det vigtigt, at det påpeges, og at forholdene forbedres.

Når det er sagt, har den nye polske regering indtil videre prioriteret at indlede en dialog med Kommissionen. Der er således aftalt en række møder i den kommende tid og Kommissionens næstformand, Timmermans, kommer til Warszawa i marts. Det er glædeligt, at dialogen er genoptaget, selv om der endnu ikke er konkrete resultater. Fra dansk side håber vi, at den nystartede dialog vil føre til reelle fremskridt, og at man fra polsk side vil udnytte muligheden til at finde en løsning.

Søren Søndergaard ville gerne vide, om det var sandsynligt, at der ville være enstemmighed i Det Europæiske Råd om at videreføre den proces, der var sat i gang mod Polen.

Kenneth Kristensen Berth bakkede ikke op om traktatkrænkelssagen mod Polen. I hans øjne var der ikke tale om en dialog, men om at sætte Polen en pistol for panden, og at det var underligt, at regeringen bakkede op om det. Ideen om EU som en demokratisk overdommer er absurd. Man kunne konstatere det ved at tage Europa-Parlamentet som eksempel: Man kan få bøder for at sige, hvad man har lyst til i plenarsalen og karantæne for at deltage i det parlamentariske arbejde, hvis man siger noget forkert. Hvis man er demokratisk valgt, må man vel have lov til at sige, hvad man vil. Kunne ministeren give en principiel redegørelse for, hvad der var problemet med de ændringer, som Polen havde

foretaget i forhold til udpegelse af dommere? Og hvad var sammenhængen med de reformer, der var lavet i Danmark, om udpegelse af dommere? EU forsøgte at bruge sagen som en løftestang til at kritisere et land, hvis politik man ikke bryder sig om – ligesom man havde forsøgt det med Ungarn. Det hørte ingen steder hjemme.

Udenrigsministeren mente ikke, at det var realistisk med enstemmighed. Derfor var det også vigtigt med den eksisterende dialog og at finde en løsning i mindelighed. Polen havde lanceret en række tiltag og love, der blev kritiseret af diverse institutioner og organisationer, herunder Europa-Kommissionen og Europarådet, for at udgøre en systematisk trussel mod retsstatsprincipperne i Polen. Deraf kom beslutningen om at lancere artikel 7 den 20. december 2017, i forbindelse med at den polske regering vedtog nogle love, der ifølge Kommissionen både udgør en øget politisk indflydelse på udpegelsen af dommere i Polen og på pensioneringen af en betydelig del af de nuværende højesteretsdommerne. Den polske regering havde fremhævet, at reformerne var nødvendige for at gøre op med den kommunistiske fortid. Det var også den udlægning, ministeren fik, da han talte med den polske udenrigsminister. Polen mente, at der var opgør, som man ikke fik taget i forbindelse med murens fald, men det gjorde man så nu. Der var en intern diskussion om udpegelsen af antallet af dommere: ni fra regeringen og seks fra oppositionens side. Var det den rigtige måde at gøre det på? Og der var også diskussioner om kontrol af medier. Der var nu indført en dialog, som ministeren ville følge med stor interesse.

FO 4. Europa-Parlamentets forslag til fordeling af pladser i Europa-Parlamentet 2019-2024

– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3599 – bilag 1 (sammenfatning side 8)

EUU alm. del (16) – bilag 475 (udvalgsmødereferat side 675 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 3/2-17)

Udenrigsministeren: Den første sag vedrører som nævnt fordelingen af sæder i Europa-Parlamentet i den næste valgperiode 2019-24. Fordelingen skal være på plads i god tid inden det næste valg til Europa-Parlamentet, der ventes at finde sted i maj eller juni 2019.

Det Europæiske Råd besluttede i sommeren 2013 i forbindelse med aftalen om fordeling af sæder i Europa-Parlamentet for perioden 2014-2019, at Europa-Parlamentet inden udgangen af 2016 og inden næste valg skal stille forslag om et nyt system. Det skal gøre det muligt fremover at fordele pladserne mellem medlemslandene efter en objektiv, retfærdig, varig og gennemsigtig metode ved at omsætte princippet om såkaldt degressiv proportionalitet. Konkret skal DER træffe afgørelse på baggrund af et forslag fra Europa-Parlamentet. Afgørelsen skal vedtages med enstemmighed i DER og efterfølgende godkendes i Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har – med en vis forsinkelse som følge af bl.a. beslutningen om Brexit – behandlet sagen i løbet af efteråret 2017 og stemte den 7. februar om et forslag, der tager udgangspunkt i følgende principper:

- at princippet om degressiv proportionalitet overholdes,
- at der ikke sker et tab af pladser for nogen medlemslande, og
- at der sker en omfordeling af et begrænset antal af de sæder, som frigives ved Storbritanniens udtræden af EU.

Princippet om degressiv proportionalitet skal ifølge traktaten respekteres, når sæderne i Europa-Parlamentet fordeles. Det er ikke nærmere defineret i traktaten, hvordan degressiv proportionalitet skal fortolkes, men Europa-Parlamentet har taget udgangspunkt i et princip om, at en MEP fra et større medlemsland skal repræsentere flere borgere end en MEP fra et mindre medlemsland. Den nuværende fordeling af sæder er meget langt fra at overholde dette princip.

I forslaget fordeles 27 af de 73 britiske sæder til de tilbageværende 27 medlemslande af EU. Det giver 46 sæder op til traktatens maksimale antal på 751, som f.eks. kan benyttes i forbindelse med senere udvidelser. For eksempel får Frankrig og Spanien med forslaget tildelt yderligere fem sæder hver især. Andre lande, herunder Danmark og Sverige, får tildelt et ekstra. I alt 13 lande beholder deres nuværende antal sæder.

Forslaget om indførelse af transnationale lister er som bekendt heldigvis ikke længere en del af forslaget fra Europa-Parlamentet, fordi et flertal her stemte imod denne del, da sagen var til afstemning den 7. februar.

Forslaget gælder kun for næste valgperiode: 2019-2024. I næste valgperiode skal Europa-Parlamentet derfor igen fremsætte et forslag, som Det Europæiske Råd skal tage stilling til. I indeværende periode har Europa-Parlamentet selv foreslået og drøftet matematiske formler, der kunne anvendes til en permanent fordeling af sæder. Men indtil videre har det ikke vist sig politisk muligt at opnå enighed herom. Hvis forslaget vedtages i sin nuværende form, skal vi i Danmark ændre EP-valgloven, så det kommer til at fremgå, at der til næste valg skal vælges 14 danske medlemmer.

FO Regeringen ønsker generelt et slankere og mere effektivt EU og sammenholdt med, at Brexit ikke bør gøre EU-medlemskabet dyrere for Danmark, finder regeringen, at den britiske udtræden af EU som udgangspunkt bør medføre en reduktion af antallet af pladser i Europa-Parlamentet.

Regeringen har samtidig sympati for princippet om degressiv proportionalitet og bestræbelserne på at få rettet op på de skævheder, der for indeværende gælder for visse medlemslande. Regeringen anerkender dog, at det vil være særdeles vanskeligt at få politisk opbakning til sådanne tilpasninger, hvis de indebærer, at nogle lande får færre mandater end hidtil.

Regeringen lægger vægt på princippet om degressiv proportionalitet og støtter derfor fordelingen af et mindre antal af de britiske mandater for at korrigere eksisterende skævheder, under forudsætning af at der sker en samlet reduktion af antallet af sæder efter den britiske udtræden, og at fordelingen øger dansk indflydelse i Europa-Parlamentet gennem tildeling af et ekstra sæde til Danmark.

Søren Søndergaard meddelte, at Enhedslisten støttede mandatet. Ville rejsecirkuset mellem Strasbourg og Bruxelles blive taget op ved samme lejlighed? Så vidt han huskede, var det franske mandatantal en del af grundlaget for, at cirkuset blev indført i traktaten. Nu var Frankrig blandt de lande, der fik flest stemmer.

Kenneth Kristensen Berth støttede mandatet, om end man i den ideelle verden var nået frem til, at der ikke ville ske en fordeling af nogen af pladserne. Kunne ministeren love, at hvis der kom en debat om de transnationale lister, så ville han nedlægge veto mod dem? Hvilke lande stod i henhold til princippet om degressiv proportionalitet til at miste pladser i Parlamentet?

Udenrigsministeren svarede, at det primært var de store lande, der stod til at miste pladser. Man arbejdede på at finde et kompromis, og regeringen bakkede op om den linje, der tegnede sig.

Den fungerende formand meddelte, at Alternativet og De Radikale på forhånd havde udtrykt deres tilslutning til forhandlingsoplægget. Han kunne dermed konkludere, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO 5. Kommissionens forslag til ændring af forordning om europæiske politiske partier og fonde

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 27. februar 2018, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2017) 0481

Rådsmøde 3599 – bilag 1 (sammenfatning side 13)

Udenrigsministeren: Sagen forelægges som nævnt til forhandlingsoplæg.

Den nuværende forordning blev vedtaget i 2014 kort efter valget til Europa-Parlamentet samme år. I juni 2017 vedtog Europa-Parlamentet en resolution, hvor man opfordrede Kommissionen til at foreslå en revision af reglerne. Som reaktion på dette har Kommissionen nu fremsat en række grundlæggende fornuftige og målrettede forslag til forbedringer. Formålet er at sikre større gennemsigtighed, behørig fordeling og anvendelse af EU-midlerne samt at forbedre kontrollen.

Forslaget vedrører primært fire områder:

For det første ændres reglerne, så oprettelsen af et europæisk politisk parti kun kan foretages af nationale partier og ikke længere af enkeltpersoner. Formålet er at sikre bedre forankring i medlemsstaterne af de europæiske politiske partier.

For det andet foreslås det, at det nuværende medfinansieringskrav på 15 pct. nedsættes til 10 pct. for europæiske politiske partier og 5 pct. for europæiske politiske fonde. Baggrunden er, at de europæiske politiske partier og fonde har haft vanskeligt ved at opfylde det nuværende medfinansieringskrav.

For det tredje foreslås et krav om, at medlemspartierne under de europæiske politiske partier på deres hjemmesider skal offentliggøre det europæiske politiske partis program og logo samt kønsfordelingen af medlemspartierne EU-parlamentarikere og kandidater for at kunne modtage støtte.

For det fjerde foreslår Kommissionen at ændre fordelingsnøglen, så det faste støttebeløb, der fordeles i lige store dele mellem de tilskudsberettigede europæiske politiske partier, reduceres fra 15 pct. til at udgøre 5 pct. af de samlede midler. Tilsvarende forhøjes det beløb, som fordeles blandt partierne i forhold til deres andel af valgte medlemmer til Europa-Parlamentet, fra 85 pct. til 95 pct. Herved gøres støtten til det enkelte europæiske parti i højere grad proportional med repræsentationen i Europa-Parlamentet.

FO Helt overordnet støtter regeringen forslaget formål. Det er positivt, at der gøres mere for at sikre gennemsigtighed og modgå spekulation i støttemidler.

Fra dansk side finder vi dog, at medfinansiering er et godt instrument til at sikre kvaliteten af de forskellige udgifter, så aktiviteter ikke nærmest udelukkende finansieres af EU-midler. Regeringen er derfor i udgangspunktet skeptisk over for at sænke medfinansieringsgraden.

Regeringen ser positivt på de foreslåede ændringer til fordelingsnøglen, da ændringen adresserer spekulation i, hvordan man kan oprette nye partier og opnå flest mulige midler. Forslaget bør dog indrettes således, at mindre europæiske partier fortsat har midler til at agere - ligesom regeringen vil arbejde for, at tekniske kontrolkrav ikke skal betyde, at ældre partier fremmes over nyetablerede partier. Nye partier kan f.eks. ikke nødvendigvis fremlægge aktivitet i de forudgående 12 måneder på en hjemmeside. Det er et teknisk spørgsmål, som bør kunne håndteres.

Den generelle forventning er, at en bred kreds af medlemslande og Europa-Parlamentet er positivt stemte over for forslagens formål. Det er også min forventning, at vi fra regeringens side vil kunne støtte op om det endelige kompromis.

Kommissionen forventer, at man efter behandlingen i Rådet og Europa-Parlamentet vil kunne implementere ændringerne inden det næste valg til Europa-Parlamentet i 2019.

Søren Søndergaard kunne ikke støtte mandatet. De politiske kriterier for at få støtte var problematiske: Hvis partier er lovlige i deres hjemlande, er det en uskik, at EU er smagsdommer i forhold til, om de kan få støtte. Et andet problem var, at man ville ændre fordelingsnøglen, så en større del af midlerne fordeles i forhold til partiernes andel af valgte medlemmer i Europa-Parlamentet. P.t. fordeltes 15 pct. af midlerne mellem medlemspartierne, hvor det fremover skulle være 5 pct. Firkantet sagt ville det udgøre en støtteordning for Det Europæiske Folkeparti EPP. Var det rimeligt? Der var vel ikke noget problem i at være et europæisk parti og have få pladser? Man måtte også erkende, at kampen om pladserne i Parlamentet nogle steder var meget vanskelig. Der var lande, hvor der var en spærregrense på knap 15 pct. – altså de lande, der kun havde 6 mandater. Var regeringen ikke enig i, at det var et urimeligt krav?

Medfinansieringsgraden udgjorde ifølge Søren Søndergaard det største problem i forslaget. Man kunne vel være enige om, at svindel og svig skulle undgås, så de fiktive partier, der reelt ikke er europæiske partier, forhindres i deres virke? Hvad var grunden til at sætte medfinansieringsgraden ned? Regeringen burde lægge afgørende vægt på det spørgsmål. Har et parti en reel basis og prioriterer det europæiske arbejde, er en medfinansieringsgrad på 15 pct. ikke umulig.

Kenneth Kristensen Berth mente, at pengekassen i høj grad burde lukkes i, så der slet ikke – eller kun i begrænset omfang – var mulighed for at søge midler. Så man på forslagens betydning, var det tydeligt, at det ensidigt ville tilgodese de store partier. Det var ikke hensigtsmæssigt. Han var enig med Søren Søndergaard i, at smagsdommeriet ikke havde sin gang på jord. Forslaget var placeret mellem to stole, hvor det bedste ville være fuldstændig at lukke for pengestrømmen. Det næstbedste ville være at dele sol og vind lige i et større omfang, end det var tilfældet. Han kunne ikke bakke op om regeringens forhandlingsoplæg.

Udenrigsministeren sagde, at man skulle finde en balance for fordelingen. Der var risiko for, at partier, der kun har det formål at modtage midler, blev oprettet, og det måtte man

forhindre. Balancen lå altså i at sørge for, at små partier ikke blev undermineret, men også i, at der ikke blev spekuleret unødvendigt.

Søren Søndergaard mente ikke, at ministeren havde svaret på, om det er rimeligt at begunstige store partier alene i forhold til, om de er store i Europa-Parlamentet. Der kan sagtens være partier, der er store uden for Parlamentet, og som er et europæisk eller internationalt parti. Det har ikke nødvendigvis noget at gøre med antal pladser i Parlamentet, men med, om de er dannet i lande, hvor spærregrænsen er meget høj, som i en række EU-lande, eller meget lav. Man kan altså have partier, der er store i nationale sammenhænge, men små i Parlamentet, og som har et fungerende europæisk parti – men de får ingen penge. Derimod får et parti med mange pladser i Parlamentet – såsom EPP – nærmest halvdelen af pengene. Det nærmede sig partipolitisk partistøtte.

Udenrigsministeren var også skeptisk over for medfinansieringsgraden, så det udelukkede bliver et spørgsmål om Parlamentets midler og fordelingen af dem. Men der skulle findes et kompromis. Argumentet den anden vej rundt kunne være, at det kunne ende med en urimelig fordeling i forhold til den vælgermæssige opbakning.

Den fungerende formand meddelte, at Alternativet og De Radikale på forhånd havde udtrykt deres tilslutning til forhandlingsoplægget. Han kunne dermed konkludere, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3598 (udenrigsanliggender) den 26. februar 2018

EUU alm. del (17) – bilag 396 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren fremlagde punkterne på dagsordenen til orientering. De punkter, han ikke nævnte, kunne naturligvis drøftes, hvis medlemmerne ønskede det.

1. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3598 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (17) – bilag 363 (udvalgsmødereferat side 523, senest behandlet i EUU 19/1-18)

Udenrigsministeren: Det første dagsordenspunkt vedrører den mellemøstlige fredsproces. Her forventer jeg, at der vil være en drøftelse med fokus på den rolle, som de regionale parter kan spille i den kommende tid. Den kommer særlig i lyset af, at der i forbindelse med rådsmødet vil være en frokostdrøftelse med centrale regionale udenrigsministre fra Palæstina, Jordan, Egypten, Marokko, Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater samt generalsekretæren for Den Arabiske Liga.

Frokostdrøftelsen finder sted i forlængelse af rådsmøderne i december og januar, hvor der ligeledes var uformelle drøftelser med henholdsvis den israelske premierminister, Benjamin Netanyahu, og den palæstinensiske præsident, Mahmoud Abbas. Det er opmuntrende, at udenrigsrepræsentanten har rakt ud til væsentlige regionale aktører og dermed understreget EU's vilje og evne til at spille en rolle i den kommende tid.

EU har stået fast på de helt centrale elementer i en fredsløsning. Det vil sige tostatsløsningen og Jerusalem's status som delt hovedstad for en israelsk og palæstinensisk stat, medmindre de to parter aftaler noget andet. Det samme gælder EU's opbakning til FN's hjælpeorganisation for palæstinensiske flygtninge i Mellemøsten, UNRWA.

Organisationen er ramt af alvorlig usikkerhed på baggrund af USA's beslutning om at tilbageholde store dele af sin omfattende økonomiske støtte til organisationen, indtil en række amerikanske krav til organisationen er opfyldt. Med deltagelsen af flere regionale udenrigsministre forventer jeg, at UNRWA vil indgå i frokostdrøftelsen. De palæstinensiske flygtninges forhold berører også stabiliteten i flere af disse lande.

Regeringen er af den klare opfattelse, at det er gennem EU, at vi bedst kan skubbe på for en løsning af konflikten mellem israelerne og palæstinenserne. Derfor bakker regeringen op om den konstruktive og engagerede linje, som Mogherini anlægger på EU's vegne.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om den iranske drone, der netop havde krænket israelsk luftrum, ville blive taget op på mødet. Hændelsen havde ført til højstemt retorik de to lande imellem, og det virkede ikke befordrende for freden. Hvad var ministerens holdning?

Udenrigsministeren forventede ikke, at krænkelser blev et tema på mødet, men kunne ikke udelukke, at nogen ville tage det op.

2. Moldova

– *Politisk drøftelse/Evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3598 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. EU's forhold til Myanmar

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3598 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (15) – bilag 842 (udvalgsmødereferat side 1197, senest behandlet i EUU 15/6-16)

Udenrigsministeren: På rådsmødet ventes der endvidere vedtaget rådskonklusioner om EU's forhold til Myanmar, efter at mere end 680.000 mennesker – fortrinsvis rohingyaer – er flygtet til Bangladesh. Danmark arbejder fortsat for at fastholde krisen i delstaten Rakhine højt på EU's dagsorden. Det er også blandt andet efter dansk ønske, at der nu bygges videre på de seneste tiltag om at fastholde våbenembargoen og suspensionen af alle invitationer fra EU og medlemslandene til centrale militærfolk i Myanmar.

I lyset af den fortsat kritiske situation forventes rådskonklusionerne at invitere EU's udenrigsrepræsentant til at foreslå en række tiltag, der skal skærpe presset på Myanmar's militær og sende et stærkt signal til den civile regering. Der lægges op til en udvidelse af EU's eksisterende embargo på våben og militærudstyr til Myanmar samt målrettede tiltag mod de befalingsmænd, der er ansvarlige for alvorlige og systematiske menneskerettighedskrænkelser.

Samtidig fordømmer rådskonklusionerne de alvorlige menneskerettighedsovergreb begået af sikkerhedsstyrker mod rohingyabefolkningen i Rakhine og opfordrer til, at der gives fuld adgang for FN's Menneskerettighedskommissions Fact-Finding Mission.

Konklusionerne ventes endvidere at opfordre til gennemførelsen af anbefalingerne fra Rakhinekommissionen og genbekræfte EU's støtte til Myanmar's demokratiske transitionsproces.

4. EU's forhold til Cambodja

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3598 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Venezuela

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3598 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål fra udvalget.

Søren Søndergaard spurgte, om der var nogen af de begrundelser, man gav for at indføre sanktioner mod Venezuela, som ikke også gjaldt for Tyrkiet?

Udenrigsministeren ville gerne vende tilbage til det spørgsmål, da han ikke var forberedt på at svare på det.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 5. Modtagelse af deputation: Byggefagenes Samvirke vedr. B 18 (om indførelse af en social protokol til Lissabontraktaten)

John Ekebjærg Jakobsen, Byggefagenes Samvirke
Carsten Bansholm Hansen, Byggefagenes Samvirke

John Ekebjærg Jakobsen, Byggefagenes Samvirke, udtrykte glæde ved, at man på det sociale topmøde i Göteborg efter mange års diskussion endelig havde lanceret en social søjle med arbejdstagerrettigheder. Forslaget var godt, men jurister, som fagbevægelsen havde talt med, sagde, at det ikke ville ændre noget juridisk. Erfaringen viste, at nogle arbejdsgivere udnytter principperne om fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og ikke mindst for arbejdskraft til at trumfe overenskomsterne. Lavaldommen, Rüffertdommen, Viking Line-dommen og Luxembourgdommen havde alle bekræftet, at de fire friheder trumfer overenskomstsyste­met og de faglige rettigheder, og det ville den sociale søjle ikke ændre noget ved. Byggefagene havde brug for et redskab, som duer juridisk, og som anerkender de faglige rettigheder, i form af en social protokol som en tilføjelse til Lissabontraktaten. Det var ikke et spørgsmål om åbne eller lukkede grænser, eller om at være for eller imod EU. Det handlede om, at den arbejdskraft, der kommer til landet, skal have anstændige vilkår og skal kunne hjælpes, hvis de bliver snydt.

Carsten Bansholm Hansen, Byggefagenes Samvirke, oplyste, at mens virksomhederne ofte er meget velinformerede om egne fradrag og goder, når der skal indgås kollektive aftaler og overenskomster, så gjaldt det samme ikke arbejdstagernes rettigheder. Et eksempel var pensionsordninger, hvor man i de danske overenskomster har frasagt sig noget løn, som i stedet vil blive udbetalt som arbejdsmarkedspension. Den sammenligner man ofte med den pension, man har i hjemlandet, som man betaler over skatten, i Danmark svarende til folkepensionen. Det var svært for fagbevægelsen at få anerkendt, at disse løndele kan sammenlignes. Når ingen dom talte til fordel for overenskomsterne, havde byggefagene i stedet brug for en protokol, der sørgede for, at arbejdsgiverne var nødt til at sætte sig ind i den danske arbejdsmarkedsmodel, og som gjorde det klart, hvornår hjemlandets regler gælder.

Finn Sørensen ville gerne høre specifikt hvilke nationale regler, det var vigtigt for Byggefagenes Samvirke at få beskyttet.

Søren Søndergaard spurgte til deputationens holdning til, hvorvidt social dumping stadig var et problem.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvorfor man i den sociale protokol talte om "sociale rettigheder" i stedet for f.eks. arbejdsmarkedspolitiske rettigheder. Hvordan skulle man nøgternt betragtet forstå sociale rettigheder?

Claus Larsen-Jensen støttede principielt intentionen om at sikre overenskomsterne i den sociale søjle. Han havde kun den bekymring, at det ville tage meget lang tid, hvis en æn-

dring af Lissabontraktaten blev nødvendig. Det var bedre at begynde med de forhåndenværende søms princip. Om lidt kom det europæiske semester, hvor alle lande skulle svare på 14 indikatorer om social- og arbejdsmarkedspolitik. Herefter kunne man sammenligne landenes forhold. Den sociale protokol var et mere langsigtet mål, hvis 27 lande skulle blive enige om en traktatændring.

Holger K. Nielsen delte deputationens synspunkter. Han bad om en konkretisering af de problemer, Carsten Bansholm skitserede vedrørende pensionssammenligninger.

John Ekebjærg Jakobsen, Byggefagenes Samvirke, svarede Finn Sørensen, at Byggefagenes Samvirke ikke var bekymrede for de nationale regler. En social protokol var nødvendig, fordi de fire nævnte domme satte de danske overenskomster og national lovgivning ud af kraft.

Til Søren Søndergaard sagde han, at de dygtigste polske håndværkere i øjeblikket ganske vist blev hentet hjem til Polen, hvor der var brug for dem. Men udenlandsk arbejdskraft strømmede stadig til landet, og der fandt masser af social dumping sted i det private byggeri. Fagbevægelsen skulle nok følge op på problemet, men der manglede redskaber til at kunne håndhæve reglerne med.

Han henviste Kenneth Kristensen Berths spørgsmål om, hvad der mentes med sociale rettigheder, til Finn Sørensen og Søren Søndergaard, da det var dem, der havde stillet forslaget.

Til Claus Larsen-Jensen sagde han, at han ikke ville gætte på, om det blev nødvendigt med en traktatændring. Nogle jurister mente, at det var tilstrækkeligt med en tilføjelse til traktaten. Først måtte man blive enige i Folketinget, og så kunne juristerne konkretisere det. Den danske fagbevægelse ville gerne sørge for kontakten til de andre nordiske fagbevægelser, som også var i gang med at sætte dette emne på dagsordenen – men Danmark burde gå forrest.

Carsten Bansholm Hansen, Byggefagenes Samvirke, svarede Holger K. Nielsen, at fagbevægelsen ikke kan få godtgjort, at arbejdstagernes enkelte løndele er sammenlignelige i Danmark og andre lande. I nogle lande er pension f.eks. ikke en løndel som i Danmark, men en frivillig ordning, som virksomhederne og de ansatte aftaler med hinanden. Men det er vigtigt at tage hensyn til, at arbejdstagere i Danmark selv betaler skat. Fagbevægelsen er nødt til at køre skal køre en sag ved Arbejdsretten for at få godtgjort, at polske, rumænske eller litauiske forhold er sammenlignelige med de danske. Her manglede et redskab, som sikrer, at de fire friheder ikke trumfer nationale overenskomster gælder. Arbejdsgiverne påstår ofte, at de ikke behøver sætte sig ind i den danske model, da de kan henvise til de fire friheder. Men når det gælder arbejdsgivernes goder, udnytter man gerne nationale regler, f.eks. fradrag.

Mødet sluttede kl. 11.04